

Den udenrigsminister, der som menigt medlem af Folketinget i 1988 stemte for det socialdemokratiske dagsordensforslag – stemte for det socialdemokratiske dagsordensforslag! – der ikke var særlig voldsomt, men som var udtryk for, at et flertal i Tinget, *inklusive* Det Radikale Venstre, *inklusive* den nuværende udenrigsminister, ønskede en noget strammere kontrol af, om de allierede nu overholdt de danske regler.

Det er naturligvis under udenrigsministerens værdighed – han er jo i mellemtiden blevet udenrigsminister, den daværende radikale, det menige medlem eller formand for gruppen, eller hvor meget han nu var – det er naturligvis under hans værdighed at forklare, hvorfor han så overhovedet stemte for det dagsordensforslag dengang. Han var dog blevet advaret af daværende statsminister Schlüter og daværende udenrigsminister Ellemann-Jensen og havde fået at vide, at hvis man vedtog det dagsordensforslag, betød det noget nær – nej, ikke et brud med NATO, men i hvert fald, at Danmark holdt op med at være rigtigt medlem af NATO, og alligevel stemte han for dagsordenen.

Og til hr. Ove Fich vil jeg sige: Jeg er også forbavset over Socialdemokratiets holdning, for det var jo Socialdemokratiet, som fremsatte det dagsordensforslag. Det var ikke SF, det var ikke VS, det var såmænd ikke engang Preben Møller Hansen – som var i Tinget på det tidspunkt – det var Socialdemokratiet, der foreslog den dagsorden.

Det var Socialdemokraterne, som fastholdt den og bragte den frem til afstemning, selv om de havde fået at vide, at den var udtryk for en utilgivelig mistænksomhed over for de allierede. Socialdemokratiet er åbenbart også kommet på andre tanker.

Nu da det ikke længere er aktuelt, nu da der ikke længere er nogen kold krig, ja, så skulle man vente, at de tog mere afslappet på det og sagde: Jamen så lad os dog få undersøgt, hvad det var, der skete i den periode. Men nej, nu er man ligesom kyst i et musehul. Det er svært at forklare; jeg vil i hvert fald ikke påtage mig at forklare det her.

Mere generelt vil jeg sige, at denne debat efter min mening har drejet sig om to ting:

Den har dels drejet sig om atompolitik, selvfølgelig specielt om den danske atompolitik, men også om atompolitik i det hele taget. Man kan være for atombevæbning, som nogle her i salen helt åbenbart har været – af og til har man næsten hørt en lovprisning af atomvåbnene – og

man kan være imod og mene, at disse våben, som i ødelæggelseskraft rangerer helt på linje med kemiske våben, som nu er forbudt, og med biologiske våben, som nu er forbudt, at disse nukleare våben er højst tvivlsomme, måske en forbrydelse mod menneskeheden – den opfattelse er der i hvert adskillige der har, netop på grund af deres fantastiske ødelæggelseskraft – og på den baggrund være tilhænger af, at de skal begrænses mest muligt, helst helt afskaffes. Men kan man ikke få dem afskaffet, så i hvert fald at få dem begrænset mest muligt. Jeg har det indtryk, at det at få dem begrænset mest muligt har været holdningen i f.eks. Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, men næppe i Venstre og Fremskridtspartiet, og hvad der nu er dér.

Det er den ene diskussion, vi har haft: Hvordan bidrager Danmark til en begrænsning af atomvåben? Og det mente vi at vi gjorde ved at gøre Danmark til en atomvåbenfri zone »under de nuværende omstændigheder«, som det hed. Det blev senere oversat til: »det vil sige i fredstid«. Norge gjorde det samme. Danmark stod ikke alene med det synspunkt. Norge gjorde det samme, og Spanien gjorde det samme, også da det kom med i NATO. Så det er ikke nogen speciel dansk gøren sig ud til bens; der er også andre stater, der har anlagt det synspunkt.

Den anden diskussion, vi har haft, har efter min mening handlet om ærlighed i politik. Jeg har mere respekt for dem, der siger: Vi tror, atomvåben er nødvendige, og så må vi have dem eller tillade, at de er på vores område, og det må ske i al åbenhed, end for dem, der siger: Nej, atomvåben er en forfærdelig risiko; de er i virkeligheden et onde, om end i den givne situation et nødvendigt onde; men de er et onde, og de skal begrænses mest muligt, og så tager vi dem ind ad bagdøren i al hemmelighed. Det er uærlighed, og den findes jo. Der er megen kynisme til i den internationale politiske verden; det ved jeg. Men jeg er helt overbevist om, at det i det lange løb ikke betaler sig, for det undergraver tilliden til selve systemet. Der er mange andre ting, der undergraver tilliden til systemet og undergraver de politiske beslutningstageres troværdighed. Dette her er én af tingene.

Regeringen skal ikke på ingen måde klandres, fordi den den 29. juni 1995 kom med redegørelsen, selv om man kan sige, at den derved afslørede det dobbeltspil, som havde fundet sted, og altså derved kunne være med til yderligere at undergrave tilliden til politikerne. Det skal den